

Η Κωνσταντίνα και οι αράχνες της

...ΜΙΑ ΔΥΣΚΟΛΗ ΕΦΗΒΕΙΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

από τη *Μαρίζα Ντεκάστρο*

ΜΕΤΟΙΧΙΣΜΙΟ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

Αυτό το έντυπο θα σου δώσει κλειδιά για την επεξεργασία του βιβλίου *Η Κωνσταντίνα και οι αράχνες της* της Άλκης Ζέη.

ΘΑ ΣΕ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΝΑ:

- εμπλακείς στην ιστορία και να μπορέσεις να εκφράσεις γραπτά ή προφορικά βαθύτερες σκέψεις ή και να εκφραστείς καλλιτεχνικά,
  - εργαστείς διαθεματικά,
  - εξετάσεις το θέμα από πολλές πλευρές,
  - ερευνήσεις, να αναφερθείς σε άλλα κείμενα, εικόνες κ.ά.,
  - συνεργαστείς, να μοιραστείς σκέψεις και απόψεις,
  - αναπτύξεις διάλογο,
  - μπορέσεις να αξιοποιήσεις τις ικανότητές σου,
- γίνεις ενεργητικός αναγνώστης,
  - να διαβάσεις δημιουργικά,
  - να σκεφτείς πάνω σ' αυτό που διάβασες,
  - να δώσεις προεκτάσεις και
  - να διευρύνεις το περιεχόμενο του βιβλίου αποκαλύπτοντας όλο του το εύρος.

Κυρίως όμως να απολαύσεις την ανάγνωσή του!

ΤΟ ΘΕΜΑ

Η Κωνσταντίνα και οι αράχνες της, ένα κοινωνικό μυθιστόρημα με θέμα τα ναρκωτικά, είναι ένα βιβλίο που έγραψε το 2002 η Άλκη Ζέη για τους νέους.

Σε μια συνέντευξή της λέει:

«Στο κοντινό μου περιβάλλον δεν είχαμε προβλήματα με ναρκωτικά, ούτε γνώριζα αυτό τον κόσμο. Σαν θέμα βέβαια με προβλημάτιζε πάντα. Σοκαρίστηκα λοιπόν πολύ όταν διάβασα στην εφημερίδα για ένα 13χρονο κορίτσι που πέθανε στη Θεσσαλονίκη από ηρωίνη. Μίλησα με γονείς και παιδιά και κατάλαβα ότι το πρόβλημα αγγίζει τους πάντες, ανεξάρτητα από κοινωνική τάξη και μορφωτικό επίπεδο».

Γνωρίζεις λόγους για τους οποίους πολλοί νέοι πέφτουν στα ναρκωτικά, ανεξάρτητα από κοινωνική τάξη και μορφωτικό επίπεδο, όπως υποστηρίζει η συγγραφέας;

Αν ναι, μπορείς να τους σημειώσεις.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Αν όχι, θα ανακαλύψεις μερικούς από αυτούς τους λόγους διαβάζοντας το μυθιστόρημα.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ ΚΟΣΜΟΙ... ...ο κόσμος των ενηλίκων

Η Φάρμουρ

Διαβάζοντας το μυθιστόρημα μας δημιουργείται η εντύπωση ότι η ζωή της γιαγιάς έχει σταματήσει στο παρελθόν: στην εποχή της Κατοχής.

Να σημειώσεις, επιγραμματικά, αναφορές στο παρελθόν της γιαγιάς.

.....

.....

Πώς επηρεάστηκε η σχέση της γιαγιάς με την Κωνσταντίνα από αυτή την εμμονή στο παρελθόν;

.....

.....

Οι τρεις Ασπασίες

Η κοντούλα Ασπασία, η παχουλή Ασπασία, η Ασπασία που «στύβει πέτρα και βγάζει γάλα», οι πιστές φίλες της γιαγιάς. Να σκιαγραφήσεις τον χαρακτήρα της καθεμιάς και να τους δώσεις ένα όνομα που να ταιριάζει με τον ρόλο τους στο μυθιστόρημα.

● Η κοντούλα Ασπασία ή .....: .....

.....

● Η παχουλή Ασπασία ή .....: .....

.....

● Η Ασπασία που «στύβει πέτρα και βγάζει γάλα» ή .....

.....: .....

Οι δάσκαλοι

Ο κύριος Χάινερ και ο κύριος Μπένος, οι δύο εκπαιδευτικοί, επηρέασαν και στήριξαν την Κωνσταντίνα σε δύσκολες στιγμές.

Με ποιον τρόπο ο καθένας; Σε ποιες περιπτώσεις;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Οι γονείς

Οι γονείς είναι το παν για τα παιδιά τους. Έτσι και για την Κωνσταντίνα. Όταν οι γονείς της χώρισαν, η ζωή της ήρθε τα πάνω κάτω!

Πώς αντέδρασε η Κωνσταντίνα; Ποιες επιπτώσεις είχαν οι αποφάσεις τους για την ηρωίδα;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ ΚΟΣΜΟΙ...

...ο κόσμος των νέων

Η Κωνσταντίνα

Η Κωνσταντίνα γεννήθηκε στην Ελλάδα, πέρασε τα παιδικά της χρόνια στη Γερμανία, επέστρεψε έφηβη πίσω στην πατρίδα. Τελικά, όπως διαβάζουμε, η προσαρμογή της ήταν πολύ δύσκολη.

Να καταγράψεις τα προβλήματα της Κωνσταντίνας, να τα αξιολογήσεις και να γράψεις την άποψή σου για αυτά.

- Της έλειπαν οι γονείς της.
- Η σχέση με τη γιαγιά της
- Η αλλαγή χώρας
- Η αλλαγή σχολείου
- Αντιμέτωπise πρόβλημα στη γλώσσα.
- Είχε μοναξιά.
- Ένιωθε ανασφάλεια.

.....

.....

.....

Ο Λουμίνης

Η σχέση της Κωνσταντίνας με τον Λουμίνη ήταν καθοριστική.

Τι τους έφερε κοντά; Είχαν παρόμοιες εμπειρίες; Για ποιο λόγο πιστεύεις ότι ο νεαρός εφοδίαζε την Κωνσταντίνα με χάπια; Είχε όνειρα ο Λουμίνης; Είχε η Κωνσταντίνα;

.....

.....

.....

Η Λαΐδη Ντι

Και η Λαΐδη; Είχε κάτι κοινό με τους δυο νέους ή απλά ήταν το «βαποράκι» του Λουμίνη;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η Μαρίνα και ο αγώνας της ανεξάρτησης από τα ναρκωτικά

Η Μαρίνα εμφανίζεται στις τελευταίες σελίδες του μυθιστορήματος. Γιατί πιστεύεις ότι η Άλκη Ζέη επινόησε αυτή την ηρωίδα;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Στη δεκαετία του '50, μετά τον πόλεμο και τον εμφύλιο, η χώρα ήταν κατεστραμμένη: άνθρωποι είχαν χάσει τη ζωή τους, είχαν κυνηγηθεί για τις ιδέες τους, δουλειές δεν υπήρχαν. Δεκάδες χιλιάδες Έλληνες μετανάστευσαν στα βιομηχανικά κράτη της δυτικής Ευρώπης για να φτιάξουν από την αρχή τη ζωή τους.

Οι χώρες υποδοχής ελλήνων μεταναστών στην Ευρώπη ήταν κυρίως η Γερμανία, το Βέλγιο, η Ελβετία, η Γαλλία, οι σκανδιναβικές χώρες.

Έρευνα για το φαινόμενο της μετανάστευσης

Θέματα τα οποία μπορείς να επεξεργαστείς σχετικά με τη μετανάστευση των Ελλήνων τις έξι πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα:

- Αριθμός μεταναστών
- Περιοχές απ' όπου έφυγαν Έλληνες μετανάστες
- Πόσοι πήγαν και σε ποια χώρα
- Επαγγέλματα
- Προβλήματα στις χώρες υποδοχής

Στις μέρες μας, η Ελλάδα είναι πλέον χώρα υποδοχής μεταναστών.

Θέματα τα οποία μπορείς να επεξεργαστείς για το φαινόμενο αυτό τα τελευταία 20 χρόνια:

- Αριθμός μεταναστών
- Χώρες καταγωγής των μεταναστών
- Επαγγέλματα
- Προβλήματα που αντιμετωπίζουν στη χώρα μας

Η Κωνσταντίνα, παιδί μεταναστών

Οι γονείς της Κωνσταντίνας δεν ήταν εργάτες, αλλά εκπαιδευτικοί σταλμένοι από το ελληνικό κράτος για να εργαστούν στα ελληνικά σχολεία του Άαχεν. Ωστόσο το παιδί τους, όπως συμβαίνει συνήθως στα παιδιά των μεταναστών, είχε διπλή ταυτότητα.

Πώς καταγράφεται η διπλή ταυτότητα στο μυθιστόρημα;

.....

.....

.....

«Η αράχνη πλέκει έναν ιστό και παγιδεύει τα θύματά της»

Η Κωνσταντίνα και οι αράχνες της. Μπορείς να εξηγήσεις τον τίτλο του μυθιστορήματος;

.....

.....

.....

.....

.....

Ένας νέος τίτλος για το μυθιστόρημα

«.....»

ΟΥΣΙΕΣ

Η Κωνσταντίνα για να ξεφύγει από τα προβλήματά της άρχισε να παίρνει «ουσίες». Διαπίστωσε λοιπόν ότι τα γαλάζια χαπάκια, αλλά και το αθώο σιρόπι για τον βήχα, την «έφτιαχναν» κάπως.

Βρες τι σημαίνει:

- Παραισθησιογόνα ουσία .....
- Διεγερτικό φάρμακο .....
- Κατασταλτικό φάρμακο .....
- Τοξικομανής.....
- Εξαρτημένο άτομο.....
- Απεξάρτηση.....

26 Ιουνίου: Παγκόσμια ημέρα κατά των ναρκωτικών

Η ΣΩΣΤΟΤΕΡΗ ΠΡΟΛΗΨΗ ΕΙΝΑΙ Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Υπεύθυνοι φορείς ενημέρωσης για τα ναρκωτικά:

- Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών, ΟΚΑΝΑ, www.okana.gr
- Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων, ΚΕΘΕΑ, www.kethea.gr
- Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά, ΕΚΤΕΠΝ, www.ektepn.gr

ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

- Μάνος Κοντολέων, *Το ταξίδι που σκοτώνει*, εκδ. Καστανιώτη, 1989
- Μέλβιν Μπέρτζες, *Junk*, εκδ. Πατάκη, 1998
- Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, *Στο τσιμεντένιο δάσος*, εκδ. Πατάκη, 1996
- Λίτσα Ψαραύτη, *Επικίνδυνα παιχνίδια*, εκδ. Πατάκη, 1999

ΒΙΒΛΙΑ ΓΝΩΣΕΩΝ

- Σοφία Μαντουβάλου, *Η απόφαση είναι δική σου: Υπάρχει θέση στη ζωή σου για τα ναρκωτικά;*, εκδ. Καστανιώτη, 1996
- Μαίρη Μεταξά-Παξινού, *Σώος κι αβλαβής από τα ναρκωτικά*, εκδ. Κέδρος, 2003
- Μάικ Ροκ, *Η αλήθεια για τα «ναρκωτικά»*, εκδ. Κέδρος, 2001
- Polly Goodman, *Το ποτό, τα ναρκωτικά και το σώμα σου*, εκδ. Άγκυρα, 2008

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Οι κριτικοί της λογοτεχνίας κατατάσσουν τα μυθιστορήματα σε κατηγορίες. Αυτό το μυθιστόρημα της Άλκης Ζέη ανήκει στην κατηγορία του *κοινωνικού μυθιστορήματος*.

**Τι θα πει κοινωνικό μυθιστόρημα;
Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του; Τι πραγματεύεται;**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Έχεις διαβάσει άλλα κοινωνικά μυθιστορήματα; Να γράψεις τα στοιχεία τους (τίτλο, συγγραφέα, εκδότη) και το θέμα του καθενός από αυτά.

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

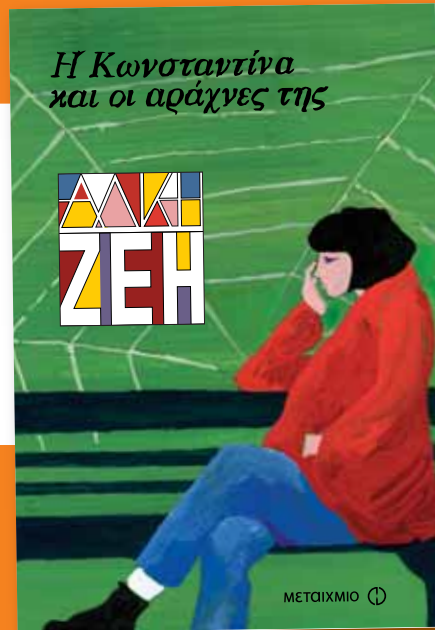
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Η λογοτεχνία δεν είναι μάθημα σαν τα άλλα, δεν έχει ύλη, δεν έχει στόχο να δώσει συγκεκριμένες γνώσεις, δεν είναι μετρήσιμη και τέμνει όλα τα αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος. Ταυτόχρονα μπορεί να μιλήσει στα βαθύτερα στρώματα της ψυχής του αναγνώστη.

Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα λογοτεχνίας είναι μια οργανωμένη πρόταση για να διαβαστεί και να συζητηθεί ένα βιβλίο σε μια σχολική ή άλλη ομάδα. Είναι μια μέθοδος που ζητά από τους αναγνώστες -μαθητές και εκπαιδευτικούς- να έχουν ενεργητική συμμετοχή και να συνεργαστούν ώστε όλοι να εμβαθύνουν στο περιεχόμενο του βιβλίου.

Η ΕΦΗΒΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΔΕΝ ΕΙΧΕ ΠΟΤΕ ΤΗΣ
ΥΠΟΨΙΑΣΤΕΙ ΠΩΣ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΤΗΣ ΘΑ
ΧΩΡΙΖΑΝ. ΜΑ ΠΩΣ ΓΚΡΕΜΙΣΤΗΚΑΝ ΟΛΑ;
ΧΑΡΗ ΣΤΑ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΑ ΓΑΛΑΖΙΑ ΧΑΠΑΚΙΑ
ΟΜΩΣ ΔΕΝ ΤΗ ΝΟΙΑΖΕΙ ΠΛΕΟΝ ΤΙΠΟΤΑ.
ΠΑΓΙΔΕΥΜΕΝΗ ΣΤΙΣ ΔΡΑΧΝΕΣ ΤΗΣ ΠΑΛΕΥΕΙ
ΜΕ ΧΕΡΙΑ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΔΙΑ ΝΑ ΞΕΜΠΛΕΧΤΕΙ
ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΧΤΥΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ.
ΘΑ ΤΑ ΚΑΤΑΦΕΡΕΙ;

Κυκλοφορεί
από τις εκδόσεις
ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

«Ένα εμφανώς παιδαγωγικό μυθιστόρημα, χωρίς το παραμικρό
δείγμα διδακτισμού. Με ζωηρά αφηγηματικά πρόσωπα, σωστές
δόσεις χιούμορ και πλήρη οικονομία δυνάμεων, η Ζέη δημιουργεί
ένα ολοκληρωμένο (αξιανάγνωστο για κάθε ηλικία) μυθιστόρημα».

Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, *ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ*